

ĐỀ THI HỌC KÌ 2 – ĐỀ 10

MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 10

BỘ SÁCH: CHÂN TRỜI SÁNG TẠO

Thời gian làm bài: 90 phút

I. ĐỌC HIỂU (6đ)

Học sinh đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi phía dưới

MÙA HÈ RỚT (1)

(Olga – Berggoltz (2) – Bằng Việt dịch)

Dịch nghĩa

Có thời gian thiên nhiên tỏa ánh sáng đặc biệt,

Mặt trời không chói sáng, mức oi nồng dễ chịu nhất.

Thời gian đó gọi là chớm thu

Và thật tuyệt vời sánh với chính mùa xuân.

Đã có lúc khê khàng vương lên khuôn mặt

Màng nhện mỏng manh giăng bay phơ phất...

Đàn chim di trú muện hót vang thế!

Những luống hoa bùng nở và lộng lẫy thế!

Những trận mưa rào đã ngừng từ lâu,

Cánh đồng màu tối và thẳm lặng đã cho đi tất cả...

Ta hạnh phúc nhiều hơn bởi cách nhìn,

Và hờn ghen ít hơn và đặng cay hơn.

Ôi, sự sáng láng của chớm thu hào phóng nhất,

Ta hân hoan tiếp nhận người... Như muôn sự vật,

Tình yêu của ta ơi, đâu rồi, chúng ta cùn hủ, mi ở đâu?

Mà những cánh rừng lặng thình, còn những vì sao nghiêm nghị hơn...

Người thấy đây – đã đến lúc mưa sao qua đi,

Và, dường như thời gian vĩnh viễn chia cắt...

... Còn chỉ giờ đây ta mới hiểu, cần làm thế nào

Để yêu thương, gìn giữ, lượng thứ và vĩnh biệt (chia ly).

<https://rg.link/Sdha3i8>

Dịch thơ

Có một mùa trong ánh sáng diệu kì

Cái nóng êm ru, màu trời không chói,

Mùa hè rớt – cho những người yếu đuối,

Cứ ngỡ ngang như mới bắt đầu xuân!

Trên má, mơ hồ tơ nhện bay giăng,
Khe khẽ như không, nhẹ nhàng, phơ phất,
Lanh lạnh bầy chim bay đi muộn nhất,
Hoa cuối mùa sặc sỡ đến lo âu!

Những trận mưa rào đã tắt từ lâu,
Tất cả thấm trong cánh đồng lặng sẫm...
Hạnh phúc – hiếm hơn khóe nhìn say đắm
Ghen tuông – dù chua chát cũng thừa hơn!

Ôi cái mùa đại lượng rất thân thương,
Ta tiếp nhận, vì người sâu sắc quá!
Nhưng ta nhớ, trời ơi, ta vẫn nhớ,
Tình yêu đâu?... Rừng lặng, bóng sao im.

Sao ơi sao, sao sắp rụng vào đêm,
Ta biết lắm, thời gian đang vĩnh biệt...
Nhưng chỉ mãi bây giờ, ta mới biết

Yêu thương ngậm ngùi, tha thứ, chia tay...!

(<https://rg.link/Sdha3i8>)

Chú thích:

(1): Nhan đề của Bằng Việt dịch từ nguyên bản thơ tiếng Nga

(2): Olga – Berggoltz: là nữ nhà thơ, nhà văn Liên Xô

Câu 1: Dòng nào nói đúng về đặc điểm hình thức chính của bản dịch thơ?

- A. Thơ tự do, chia khổ không đều, gieo vần liền
- B. Thơ tự do: 8 tiếng, không có quy luật nhất định (vần điệu tự do)
- C. Thơ hỗn hợp, dòng, khổ dài ngắn khác nhau
- D. Thơ tự do, các khổ dài, không có vần

Câu 2: Đối tượng trữ tình của bài thơ?

- A. Mùa hè rớt – chớm thu sang.
- B. Lòng người trước thiên nhiên.
- C. Cảnh sắc thiên nhiên phút chớm thu.
- D. Suy ngẫm về lẽ đời.

Câu 3: Bài thơ có phương thức biểu đạt nào?

- A. Biểu cảm, miêu tả, tự sự
- B. Tự sự, miêu tả

C. Nghị luận

D. Biểu cảm

Câu 4: Đối chiếu với bản dịch nghĩa, cho biết câu thơ nào ở khổ đầu dịch chưa sát nghĩa?

A. Có một mùa trong ánh sáng diệu kì

B. Cái nóng êm ru, màu trời không chói

C. Mùa hè rớt – cho những người yêu đười

D. Cứ ngỡ ngàng như vừa mới bắt đầu xuân

Câu 5: Vẻ đẹp nào của đất trời *Mùa hè rớt* khiến thi sĩ *ngỡ ngàng như mới bắt đầu xuân*?

A. Có ánh sáng diệu kì

B. Cái nóng êm ru

C. Màu trời không chói

D. Tất cả các ý trên

Câu 6: Từ ngữ nào diễn tả cảm xúc của thi sĩ trước ánh sáng diệu kì của đất trời?

A. Mơ hồ.

B. Ngỡ ngàng.

C. Nhẹ nhàng.

D. Phơ phát.

Câu 7: Cảnh vật trong khổ thơ thứ 2 mang dáng vẻ, đặc điểm nào?

A. Thoắt ẩn thoắt hiện.

B. Mông lung mơ hồ.

C. Mong manh, nhẹ nhàng.

D. Như thực như hư.

Câu 8: Dòng nào sau đây nói lên đặc điểm bức tranh thiên nhiên chớm thu?

A. Màu sắc, âm thanh, ánh sáng, hình ảnh sống động, tươi sáng.

B. Màu sắc, âm thanh, ánh sáng, hình ảnh tĩnh lại.

C. Âm thanh, ánh sáng, hình ảnh tĩnh lặng.

D. Màu sắc, âm thanh, ánh sáng, hình ảnh dịu dàng, man mác.

Câu 9: Đối chiếu 2 bản dịch thơ (khổ cuối) của Mùa hè rớt – Olga – Berggoltz với bản dịch nghĩa và phân tích nét đặc sắc, sự sáng tạo ở mỗi bản dịch? (1đ)

Bản dịch nghĩa (khổ thơ cuối)

Người thấy đây – đã đến lúc mưa sao qua đi,

Và, dường như, thời gian vĩnh viễn chia cắt...

... Còn chỉ giờ đây ta mới hiểu, cần làm thế nào

Để yêu thương, gìn giữ, lượng thứ và vĩnh biệt (chia ly)

Bản dịch 1 – Bằng Việt (khổ thơ cuối)

Sao ơi sao, sao sắp rụng vào đêm,

Ta biết lắm, thời gian đang vĩnh biệt...

Những chỉ mãi bây giờ, ta mới biết

Yêu thương, ngậm ngùi, tha thứ, chia tay...!

Bản dịch 2 – Tạ Phương (khổ thơ cuối)

Kìa, vệt sao băng rực rỡ vút trên đầu

Như số phận, đã điểm rồi, phút chót..

... Chỉ đến bây giờ, bây giờ, ta mới biết

Cách yêu, thương, tha thứ, chia tay...

Câu 10: Em thích nhất khổ thơ nào? Hãy thể hiện niềm yêu thích đó bằng việc viết hoặc vẽ về chúng (đoạn văn khoảng 7 – 10 dòng) (1đ)

II. VIẾT (4đ)

Câu 1: Đọc hai bài thơ sau và tự lập tiêu chí để phát hiện 2-3 nét tương đồng của chúng với “Mùa hè rớt” của thi sĩ Olga – Berggoltz (1đ)

Tiếng thu – Lưu Trọng Lư	Thu vịnh – Nguyễn Khuyến
Em không nghe mùa thu	Trời thu xanh ngắt mấy tầng cao,
Dưới trăng mờ thỏn thức?	Cần trúc lơ phơ gió hắt hiu.
	Nước biển trông như tầng khói phủ,

Em không nghe rạo rục	Song thưa để mặc bóng trắng vào.
Hình ảnh kẻ chinh phu	Mấy chùm trước đậu hoa năm ngoái,
Trong lòng người cô phụ	Một tiếng trên không ngỗng nước nào?
Em không nghe rùng thu	Nhân hứng cũng vừa toan cất bút,
Lá thu kêu xào xạc	Nghĩ ra lại thẹn với ông Đào.
Con nai vàng ngơ ngác	
Đạp trên lá vàng khô...	

Câu 2: Viết bài luận đánh giá sức hấp dẫn của bài thơ “Mùa hè rớt” của thi sĩ Olga – Berggoltz (dài từ 1,5 – 2 trang) (3đ)

-----Hết-----

- Học sinh không được sử dụng tài liệu.

- Giám thị không giải thích gì thêm.